

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1981, lipiec 31
Teleks nr 240

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 749
maszynopis

W dalszym ciągu we wszystkich środowiskach społeczno-zawodowych województwa legnickiego notuje się ożywione dyskusje dotyczące podwyżki cen artykułów spożywczych i przemysłowych oraz obniżenia wysokości przydziałów mięsa i jego przetworów. Wyrażane są opinie, iż propozycje zmiany cen (m.in. broszura, o której dużo mówi minister Krasieński) winny już być wśród ludzi, powinny je mieć organizacje partyjne. Obecnie sytuacja powoduje, że społeczeństwo wierzy w każdą plotkę na temat cen, co sprzyja nasileniu wykupu wszystkich towarów, jakie pojawią się w sprzedaży. Wiele osób stwierdza: „odnosi się wrażenie, że kto więcej krzyczy – np. ostatnio Łódź – ten więcej dostanie żywności: Jest to taka sama sytuacja jaka była w zeszłym roku, kiedy chodziło o podwyżki płac”. Oczekuje się na wystąpienie telewizyjne premiera lub innego członka rządu, który zajmie stanowisko w tej sprawie.

Ludzie są zawiedzeni tym, że decyzja o obniżeniu racji mięsa i jego przetworów nie była konsultowana ze społeczeństwem, co doprowadziło do niepotrzebnych napięć w kraju. Znamienna w tym względzie jest wypowiedź delegata na IX Zjazd tow. Aleksandra Pruszkowskiego z Zakładów Kuzienniczych i Maszyn Rolniczych w Jaworze.

Towarzysz ten przekazał instancji wojewódzkiej swoje niezadowolenie z faktu, iż na IX Zjeździe nie poinformowano delegatów o obniżce przydziału mięsa, a o decyzji tej delegaci dowiedzieli się dopiero w terenie.

W dniu dzisiejszym dużo mówi się o wczorajszym wywiadzie telewizyjnym z przedstawicielami Krajowej Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność”. Jest wiele pytań, dlaczego – pomimo wniosków organizacji partyjnych przekazywanych wcześniej do KC – nadal problemy interesujące cały naród przedstawia się dopiero w ostatnim wydaniu DTV? Wiele osób pyta na jakim etapie są negocjacje w sprawie dostępu związków zawodowych do środków masowego przekazu, „dlaczego nadal ma miejsce sytuacja, że NSZZ «Solidarność» nie prezentuje swoich poglądów, decyzji itp. w radio i telewizji?”. Wyrażane są opinie, że sytuacja taka sprzyja organizowaniu różnorodnych akcji – często kłócących się z decyzjami KKP – przez zarządy regionalne i koła „Solidarności”.

Nadal – co sygnalizowaliśmy w naszych wcześniejszych informacjach – notuje się wiele pytań dotyczących materiałów zjazdowych. Towarzysze wyrażają swoje niezadowolenie podkreślając, że brak tych dokumentów (m.in. Statutu PZPR) wpływa niekorzystnie na działalność partyjną.

W dniu wczorajszym odbyło się spotkanie delegatów na I Zjazd PZPR z sekretarzami KZ/POP legnickiej miejskiej organizacji partyjnej. Oto pytania, opinie i wnioski towarzyszy uczestniczących w tym spotkaniu:

1. Dlaczego w projektach podwyżek dzieli się kraj na różne kategorie cenowe (Śląsk – reszta kraju).
2. Czy członek KC PZPR musi czekać ze swoimi wnioskami do posiedzeń plenarnych a nie pracować na bieżąco. Obecny stopień informowania uniemożliwia mu skuteczne działania.
3. Obecnie wystąpienia telewizyjne np. Przewodniczącego Państwowej Komisji Cen, w dniu 29.07.1981 r. odebrane zostały jako bardzo niepoważne i wręcz denerwujące społeczeństwo, z uwagi zarówno na treść jak i styl wypowiedzi.
4. Broszura „Fakty i Komentarze” nr 26 z dnia 10.07.1981 r. s. 7, informuje: „... gdyby propozycja jednorazowej podwyżki cen nie uzyskała społecznej aprobaty, alternatywnym rozwiązaniem jest dokonanie podwyżek cen poszczególnych grup towarów w kilku etapach z tym, że pierwsza nastąpiłaby już 1.08.1981 r. ...” – co na to Partia, gdzie zagubiła się konsultacja z narodem.
5. Docierające do organizacji partyjnych kanałami pozapartyjnymi propozycje nowych cen powodują, że niektórzy towarzysze oddają legitymacje partyjne, np. PPKS – 3 osoby, Centrala Nasienna – 1 osoba.
6. Brak statutu w 10 dni po Zjeździe, odbierany jest jako zawieszenie wypracowanej treści.
7. Środki masowego przekazu uparcie donoszą, że na Zjeździe zwyciężyła linia umiarkowana – centrum, co oznacza, że istnieją linie ekstremalne: członków partii interesuje, kto reprezentuje te linie (personalnie).
8. Protestujemy przeciw podejmowaniu wszelkich decyzji dotyczących wyżywienia narodu bez konsultacji z narodem.
9. W związku z ukazaniem się Uchwały Zjazdowej, domagamy się, by w najbliższym czasie (do 3 m-cy) opracowany został dokładny program wyprowadzenia gospodarki z kryzysu, zawierający dokładnie określone kompetencje, zakresy odpowiedzialności i terminy realizacji.
10. Domagamy się, aby w najbliższym czasie dostarczyć organizacjom partyjnym projekt podwyżek cen i systemów rekompensaty, z uwzględnieniem oszczędności ludzi pracy.
11. W dalszym ciągu bardzo słabo wykorzystywane są kanały partyjne do przekazywania konkretnych informacji, które ograniczają się do spraw małoistotnych jak: porządkowych, terminowych, proceduralnych. Mało jest przekazów z przebiegu samych obrad plenarnych.

12. Należy przerwać ciąg bałamutnych informacji przez środki masowego przekazu na temat Zjazdu. Należy natomiast jasno powiedzieć o aktualnych odczuciach społeczeństwa kraju i działaniach pozjazdowych kierownictwa naszej Partii.
13. W związku z ostatnimi wizytami członków rządu w Związku Radzieckim, udzielić pełnej informacji na temat współpracy gospodarczej.

W dniu wczorajszym odbyło się spotkanie pracowników prokuratury naszego województwa, w którym uczestniczyli przedstawiciele KW PZPR. Zgłoszono propozycję, by w krótkim czasie podjęta została decyzja o emisji monet srebrnych (500 zł, 1000 zł, 2000 zł), którymi można byłoby wypłacać pracownikom część poborów. Pozwoliłoby to na wycofanie z obiegu znacznej ilości pieniędzy, bo jak wykazuje dotychczasowa praktyka, ludzie niechętnie pozbawiają się srebrnych monet.

Wczoraj i dzisiaj notuje się nasilenie akcji propagandowej NSZZ „Solidarność”. W zakładach pracy (m.in. ZKiMR Jawor, Zakład Flotacji ZG „Lubin”, WPHW Legnica) rozwieszano plakaty i ulotki.

Na plakacie (wykonanym w drukarni) znajduje się następujące hasło: „ograniczenie norm żywności – pierwszym etapem IX Zjazdu” oraz rysunki: śruba z kluczem i talerz z napisem IX Zjazd. Rozplakatowano również ulotki apelujące do załóg górniczych o nieprzyjmowanie – tak jak postąpili górnicy z Wałbrzycha i pracownicy ZM „Legmet” w Legnicy – dodatkowych przydziałów tłuszczów. W ulotce tej stwierdza się, że dodatkowe przydziały to działanie rządu mające na celu rozbicie klasy robotniczej i ruchu związkowego. Wymienione wyżej materiały podpisała Delegatura Legnicka NSZZ „Solidarność”. Dzisiaj do Zakładów Kuzienniczych i Maszyn Rolniczych w Jaworze przesłano teleksem stenogram obrad KKP. W materiale tym mocno eksponowana jest wypowiedź Kuronia o zaprzepaszczeniu przez „Solidarność” kolejnej szansy na przejęcie władzy”.

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023